

ЗАКОНОМІРНОСТІ І ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Л. А. Онищук д. пед. н.

Розроблення теоретичних засад управління інноваційним розвитком загальноосвітнього навчального закладу потребує від учених і практиків дедалі глибшого пізнання його категорій, зокрема його об'єктивних закономірностей і принципів. Первинними є об'єктивні закономірності розвитку загальноосвітнього навчального закладу. Наука управління пізнає їх у результаті вивчення явищ і процесів, що й визначають інноваційний розвиток загальноосвітнього навчального закладу. Якщо закономірності відображають об'єктивну реальність інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу, то принципи є їх віддзеркаленням.

Сутність управління інноваційним розвитком загальноосвітнього навчального закладу розкривається через реалізацію його організаційних і методичних принципів, зокрема таких:

– принцип єдності інноваційної освітньої політики та інноваційної діяльності загальноосвітнього навчального закладу

передбачає поєднання методів управління й ініціативи суб'єктів управління; відповідальність державних, муніципальних і громадських органів управління за його реалізацію;

- принцип пріоритетності сприяє ранжуванню цілей і завдань інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу відповідно до стратегії, засобів і ресурсних можливостей його інноваційного розвитку;

- принцип комплексності відображає об'єктивні процеси управління інноваційним розвитком загальноосвітнього навчального закладу (реалізація означеного принципу посилює їх соціальну спрямованість, забезпечує збалансованість його ресурсів, сприяє підвищенню ефективності управлінської діяльності та задоволенню на цій основі освітніх запитів різних верств населення);

- принцип узгодження інтересів місцевих органів управління освітою та суб'єктів внутрішньошкільного управління на основі єдиної системи стимулювання й відповідальності передбачає їх взаємну економічну відповідальність і взаємні зобов'язання щодо інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу;

- принцип розширення фінансово-економічної самостійності загальноосвітнього навчального закладу ґрунтується на поєднанні державного бюджету з позабюджетними надходженнями, що спрямовуються на його інноваційний розвиток.

Важливим аспектом діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу є виявлення пріоритетів в управлінні його інноваційним розвитком, правильне визначення цілей і функцій. Цілі пріоритетів - це те, заради чого в кінцевому результаті устанавлюються пріоритети. Вирішення суперечностей між зростанням освітніх потреб і реальними можливостями щодо їх задоволення на внутрішньошкільному рівні сприяє визначенню цілей пріоритетів в управлінні інноваційним розвитком загальноосвітнього навчального закладу. Функції пріоритетів - це конкретні завдання, які необхідно вирішити для досягнення пріоритетних цілей. Актуальними функціями пріоритетів в управлінні інноваційним розвитком загальноосвітнього навчального закладу в умовах ринку є: усунення диспропорцій, що склалися в

результаті реалізації означеного процесу; внесення конструктивних змін у його структуру з метою забезпечення ефективності інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу.

Отже, реалізація принципів управління інноваційним розвитком загальноосвітнього навчального закладу базується на науковому пізнанні об'єктивних закономірностей галузевого управління, зокрема внутрішньошкільного, передбачає використання сукупності загальних принципів і методів щодо його планового регулювання (на їх основі розробляються завдання і забезпечується їх виконання).